

KİŞİSEL HİJYEN ÜRÜNLERİNE ÇEVRE ETİKETİ VERİLMESİNE DAİR KRİTERLER

GENEL ÇERÇEVE

MADDE 1- Bu kriterler, 19.10.2018 tarih ve 30570 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Çevre Etiketli Yönetmeliği¹” kapsamında düzenlenmiştir.

MADDE 2- 'Kişisel hijyen ürünleri' ürün grubu; idrar, dışkı, ter, adet sıvısı veya süt gibi insan sıvılarını emmek ve tutmak için kullanılan emici ürünlerini kapsar. Ürün grubu hem kişisel hem de profesyonel kullanıma yönelik ürünleri içermektedir.

Bu ürün grubu, 02.06.2021 tarihli ve 31499 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Tıbbi Cihaz Yönetmeliği²” ne göre sınıflandırılan ürünleri ve ıslak mendilleri kapsamaz.

MADDE 3- Çevre Etiketli Yönetmeliği kapsamında kişisel hijyen ürünleri grubunda yer alan ürünlere Çevre Etiketli verilebilmesi için, işbu belgede belirtilen kriterlerin yerine getirilmesi gereklidir.

MADDE 4- Kişisel hijyen ürünleri ürün grubu için belirlenen Çevre Etiketli kriterleri ile ilgili değerlendirme ve doğrulama gereklilikleri 5 (beş) yıl geçerli olacaktır. Beş yıllık süre içinde, Çevre Etiketli Kurulu tarafından gerekli görüldüğünde kriterler güncellenebilecektir. Çevre Etiketli Kurulu’nun uygun görüşüne istinaden kriterlerin geçerlilik süresi uzatılabilir.

TANIMLAR

Bu kriterlerin uygulanabilmesi amacıyla, aşağıdaki tanımlar kullanılacaktır:

CTMP: Kemotermomekanik yöntemle üretilmiş kağıt hamuru;

Hava kurusu ton (ADt): %90 kurulukta ton kağıt hamuru;

Selüloz Hamuru: Esas olarak selülozdan oluşan ve lignoselülozik malzemelerin bir veya daha fazla sulu hamurlaştırma ve/veya ağartma kimyasalları çözeltisi ile işlenmesi ile elde edilen lifli malzeme;

Optik Parlaticı ve Floresan Beyazlatıcı Madde: Sadece malzemeyi 'beyazlatmak' veya 'parlatmak' amacıyla kullanılan herhangi bir katkı maddesi;

Plastik Malzemeler (Plastikler): Nihai malzemelerin ve eşyaların ana yapısal bileşeni olarak kalıplanabilen ve kullanılabilen katkı maddelerinin veya diğer maddelerin eklenmiş olabileceği sentetik polimerler;

Sentetik Polimerler: Selüloz hamuru dışında, doğal veya sentetik makromoleküllerin bir polimerizasyon işlemi veya kimyasal modifikasyonu veya mikrobiyal fermantasyon yoluyla

¹Çevre Etiketli Yönetmeliği:

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=25883&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

² Tıbbi Cihaz Yönetmeliği:

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=38657&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

elde edilen makromoleküler maddeler;

Süper Emici Polimerler (SAP): Kendi kütlelerine kıyasla büyük miktarda sıvıyı emmek ve tutmak için tasarlanmış sentetik polimerler.

KRİTERLER

Kriter 1- Ürünün Tanımlanması

Kriter 2- Fluff Hamuru

Kriter 3- Yapay Selüloz Lifleri (viskon, modal, liyosel, kupro, triasetat dahil)

Kriter 4- Pamuk ve Diğer Doğal Selülozik Tohum Lifleri

Kriter 5- Plastik Malzemeler ve Süper Emici Polimerler

Kriter 6- Diğer Malzemeler ve Bileşenler

Kriter 7- Hariç Tutulan veya Kısıtlanmış Madde veya Karışımlar

Kriter 8- Üretimde Malzeme Verimliliği

Kriter 9- Ürünün Bertarafına İlişkin Yönlendirme

Kriter 10- Ürünün Kullanıma Uygunluğu ve Kalitesi

Kriter 11- Çevre Etiketinde Verilen Bilgi

DEĞERLENDİRME VE DOĞRULAMA GEREKLİLİKLERİ

Her bir kritere ait değerlendirme ve doğrulama gereklilikleri ilgili bölümlerde verilmiştir.

Başvuru sahibinden ürünün kriterlere uygun olduğunun kanıtlanması amacıyla; beyanlar, belgeler, analizler, test raporları ya da diğer kanıtlar talep edildiğinde, içinde bulunulan duruma uygun olarak talep edilen bu belgeler başvuru sahibi ve/veya tedarikçisi/tedarikçileri ve/veya onların tedarikçisi/tedarikçileri tarafından düzenlenebilir.

Bakanlık, TS EN ISO/IEC 17025'e göre Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon Birliği (ILAC)-Karşılıklı Tanıma Anlaşmasına (MRA) taraf olan bir akreditasyon kurumu tarafından akredite edilmiş laboratuvarlar tarafından yapılan testleri tanıır. TÜRKAK tarafından akredite edilen kuruluşlara <https://portal.turkak.org.tr/tr/accreditation/accreditationagencysearch> adresinden erişim sağlanabilir.

Değerlendirme ve doğrulama gereklilikleri kapsamında yapılması zorunlu olan test yöntemi için, akredite bir kuruluş bulunmadığının belgelenmesi halinde TS EN ISO/IEC 17025 akreditasyon şartı aranmaz.

Maddelerin veya karışımların sınıflandırılmasına ilişkin veri üretilirken, 11.12.2013 tarihli ve 28848'inci mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Maddelerin ve Karışımların FizikoKimyasal, Toksikolojik ve Ekotoksikolojik Özelliklerinin Belirlenmesinde Uygulanacak

Test Yöntemleri Hakkında Yönetmelik³” hükümleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Başvuru sahibi, 11.08.1983 tarihli ve 18132 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Çevre Kanunu⁴” ve bu kanuna istinaden yürürlüğe giren mer’i mevzuat kapsamında gerekli yükümlülüklerini yerine getirmiş olmalıdır. Bu doğrultuda, Çevresel Etki Değerlendirmesi Kararı, Çevre İzin Belgesi, Sıfır Atık Belgesi, Endüstriyel Atık Yönetimi Planı ve Bakanlıkça talep edilecek diğer belgeleri sunmakla yükümlüdür.

Uygun görülmesi durumunda, Bakanlık destekleyici belge talep edebilir ve bağımsız doğrulamalar ve yerinde ziyaret gerçekleştirilebilir.

KRİTERLER VE GEREKSİNİMLER

KRİTER 1. Ürünün Tanımlanması

Ürünün ve ambalajının tanımı (ürünün adı, sınıfı, işlevleri) ile birlikte aşağıdaki özelliklerin tümü hakkında bilgi sağlanmalıdır:

- Ürünün ve ambalajının toplam ağırlığı,
- Üründe kullanılan bileşenler, malzemeler ve katkı maddeleri, ağırlıkları ve eğer ilgiliyse CAS numaraları.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, ürünün bir örneği ile birlikte ürün ve kullanılan her bileşenin, malzemenin ve katkı maddesinin teknik tanımını ve üründeki ağırlığını içeren bir rapor sağlayacaktır.

KRİTER 2. Fluff Hamuru

Kriter 2.1. Kaynağı

Üründe kullanılan tüm kağıt hamuru lifleri; Orman Yönetim Konseyi (FSC), Orman Sertifikasyonu Onaylama Programı (PEFC) veya eşdeğeri gibi bağımsız bir üçüncü taraf sertifikasyon programı tarafından verilen, geçerli gözetim zinciri sertifikaları kapsamında olmalıdır.

Kağıt hamuru liflerinin en az %25’i FSC, PEFC veya eşdeğeri gibi bağımsız bir üçüncü taraf sertifikasyon programı tarafından verilen geçerli Sürdürülebilir Ormanlık Yönetimi Sertifikaları kapsamında olmalıdır.

Kağıt hamuru liflerinin geri kalan kısmı, yasal yollarla tedarik edildiğini ve sertifikasyon programının ilgili gerekliliklerini karşıladığını garanti altına alan bir doğrulama sistemi tarafından kapsanmalıdır.

³ Maddelerin ve Karışımların Fizikokimyasal, Toksikolojik ve Ekotoksikolojik Özelliklerinin Belirlenmesinde Uygulanacak Test Yöntemleri Hakkında Yönetmelik:

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=19109&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

⁴ Çevre Kanunu: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=2872&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>

Orman ve/veya gözetim zinciri sertifikalarını veren belgelendirme kuruluşları, söz konusu sertifikasyon programı tarafından akredite edilmeli/tanınmalıdır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, kağıt hamuru üreticisinden/üreticilerinden, üretimde kullanılan liflerin Sürdürülebilir Ormancılık Yönetimi İlkeleri'ne göre yetiştirildiğini ve/veya yasal ve kontrollü kaynaklardan elde edildiğini gösteren geçerli, bağımsız olarak onaylanmış gözetim zinciri sertifikaları almalıdır.

FSC, PEFC veya eşdeğer programlar bağımsız üçüncü taraf sertifikasyonu olarak kabul edilecektir.

Kriter 2.2. Ağartma

Üründe kullanılan kağıt hamuru, klor gazı kullanılarak ağartılmayacaktır. Diğer ağartma kimyasallarının kullanılması durumunda ise, kağıt hamuru üretilmesinden deşarj edilen atıksuyum toplam AOX (adsorblanabilen organik halojenler) miktarı, 0,17 kg/ADt değerini aşmamalıdır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, kağıt hamuru üreticisinden klor gazı kullanılmadığına dair bir beyan ve AOX sınır değerine uygunluğu gösteren bir test raporu sağlayacaktır. TS EN ISO 9562 veya eşdeğeri kanıtlanmış testler uyarınca yapılan testler ve destekleyici belgelerle birlikte, bu kriterin karşılandığını gösteren ayrıntılı hesaplar kabul edilecektir.

Destekleyici belgeler ölçüm sıklığını içermelidir. Atıksu AOX içeriği, yalnızca kağıt hamurunun ağartılması için klor içeren bileşiklerinin kullanıldığı prosesler için ölçülmelidir.

AOX ölçümleri; kağıt hamuru üretim tesisine ait atıksu arıtma tesisi son çıkış (deşarj) noktasından alınan ve herhangi bir filtrasyon veya çöktürme işleminden geçmemiş örneklerde yapılacaktır. Kağıt hamuru üretim tesisine ait atıksuyun ortak bir arıtma tesisinde arıtıldığı durumda, kağıt üretim tesisinin atıksu deşarj noktasından alınan ve herhangi bir filtrasyon veya çöktürme işleminden geçmemiş örneklerde AOX değerleri ölçülecek ve kağıt hamuru üretim tesisinin AOX emisyon miktarı, ortak arıtma tesisinin yıllık ortalama AOX giderim yüzdesi ile çarpılması ile hesaplanacaktır. Ortak arıtma tesisinin yıllık ortalama AOX giderim yüzdesi kullanılarak hesaplanacak AOX arıtma verimi, ortak arıtma tesisinin işletmecisi tarafından sağlanan bilgilere dayanacaktır.

AOX emisyonlarına ilişkin bilgiler, en az 2 ayda bir yapılan ölçümlerden elde edilen yıllık ortalama olarak ifade edilecektir. Yeni inşa edilen bir üretim tesisi ya da yenilenen üretim hattı söz konusu olduğunda, tesisin emisyon değerleri kararlı hale geldikten sonra, 45 ardışık gün boyunca haftada bir yapılacak emisyon ölçüm değerleri temel alınacaktır. Ölçümlerin üretimi temsil eder nitelikte olması gerekmektedir.

Kriter 2.3. Optik Parlaticılar ve Renklendirici Maddeler

Floresan beyazlatıcı maddeler de dahil olmak üzere optik parlaticılar ve renklendirici maddeler kağıt hamuruna eklenmemelidir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, tedarikçiden söz konusu gerekliliklerin yerine getirildiğine dair bir beyan sağlayacaktır.

Kriter 2.4. Kağıt Hamuru Üretimden Kaynaklanan Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ) ve Fosforun (P) Suya, Sülfür (S) Bileşiklerinin ve NOx'in Havaya Salımı

Kağıt hamuru üretiminden kaynaklanan hava ve su emisyonları, “emiyon puanı” cinsinden ifade edilecektir ($P_{KOİ}$, P_P , P_S , P_{NOx}). Bir kağıt ürününün emiyon puanı, o ürünün emiyonlarının, Tablo 1'de belirtilen referans değerlere bölünmesiyle hesaplanır.

- $P_{KOİ}$, P_P , P_S , P_{NOx} emiyon puanlarından hiçbiri 1,5'i aşmamalıdır.
- Toplam emiyon puanı ($P_{total} = P_{KOİ} + P_P + P_S + P_{NOx}$) 4,0'ü geçmemelidir.

Kullanılan her kağıt hamuru “i” için, ölçülen ilgili emiyonlar (kg/hava kurusu ton - ADt cinsinden ifade edilir), her kağıt hamurunun (“i”) toplamdaki oranına göre ağırlıklandırılacaktır. Örneğin, KOİ için, $KOİ_{kağıt\ hamuru, i}$ değerlerinin ağırlıklı ortalaması, (kağıt hamurundaki yüzdelere göre) alınacak ve hesaplanan KOİ değeri, referans KOİ değerine bölünerek, $P_{KOİ}$ değeri hesaplanacaktır. Referans KOİ ($KOİ_{ref, toplam}$) değeri hesaplanırken kullanılan her bir kağıt hamuru için Tablo 1'de verilen referans değerler kullanılacaktır.

$$P_{KOİ} = \frac{KOİ_{toplam}}{KOİ_{ref, toplam}} = \frac{\sum_{i=1}^n kağıt\ hamuru_i \times KOİ_{kağıt\ hamuru, i}}{\sum_{i=1}^n kağıt\ hamuru_i \times KOİ_{ref, kağıt\ hamuru, i}}$$

Tablo 1. Kağıt hamuru türlerinin üretiminden kaynaklanan emiyonlar için referans değerler

Kağıt Hamuru Sınıfı	Referans Değerler (kg/ADt)			
	KOİ _{ref}	P _{ref}	S _{ref}	NOx _{ref}
Ağartılmış Kimyasal Kağıt Hamuru (Sülfid Dışında)	18,0	0,045 (*)	0,6	1,6
Ağartılmış Kimyasal Kağıt Hamuru (Sülfid)	25,0	0,045	0,6	1,6
CTMP	15,0	0,01	0,2	0,3

(*) Hesaplama net P emiyonları dikkate alınır. Odun hammaddelerinde ve suda doğal olarak bulunan P, toplam P emiyonlarından çıkarılabilir. 0,010 kg/ADt'ye kadar olan azaltımlar kabul edilecektir.

Aynı tesiste ısı ve elektriğin birlikte üretildiği durumlarda, elektrik üretiminden kaynaklanan S ve NOx emiyonları toplam emiyon miktarından çıkarılacaktır. Isı üretiminden kaynaklanan emiyonların oranını hesaplamak için aşağıdaki denklem kullanılacaktır:

$$\frac{MWh (ısı) - MWh (ısı) satılan}{MWh (ısı) + 2 \times MWh (elektrik)}$$

- MWh (elektrik), kojenerasyon tesisinde üretilen elektrik miktarı,
- MWh (ısı) kojenerasyon sürecinde üretilen kullanılabilir ısı miktarı,
- Satılan MWh (ısı), kağıt hamuru üretim tesisi dışında kullanılan ısı miktarıdır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, bu kritere uygunluğu gösteren ayrıntılı hesaplamaları ve aşağıdaki test yöntemlerini veya eşdeğerlerini kullanarak hazırlanmış analiz raporlarını içeren ilgili destekleyici belgeleri sağlayacaktır:

- KOİ: ISO 15705, ISO 6060 veya TS 2789
- P: TS EN ISO 6878
- S (oksitlenmiş): TS EN 14791 veya EPA no 8
- S (indirgenmiş): EPA no 15A, 16A veya 16B
- Yağın S içeriği: TS EN ISO 8754
- Kömürün S içeriği: ISO 19579
- NOx: TS EN 14792 veya TS ISO 11564

Sunulacak ek belgeler, ölçüm sıklığını ve KOİ, P, S ve NOx için emisyon hesaplamalarını içerecektir. Hava emisyonlarına ilişkin hesaplamalar; üretim sahası dışında üretilen buhar üretimi de dahil olmak üzere tüm selüloz ve kağıt üretimi sırasında ortaya çıkan tüm S ve NOx emisyonlarını dikkate alacaktır. Hesaplanan bu toplam emisyon değerlerinden, elektrik üretiminden kaynaklanan emisyonlar çıkartılacaktır. Emisyon ölçümleri; ısı geri kazanım kazanları, kireç fırınları, buhar kazanları ve koku emisyonlarını kapsayacaktır. Kükürt için raporlanacak emisyon değerleri hem okside hem de indirgenmiş formda sülfür emisyonlarını içerecektir. İç ortamdaki yayılı emisyonlar da dikkate alınacaktır.

Raporlanan S emisyon değerleri, oksitlenmiş ya da indirgenmiş kükürt emisyonlarını (dimetil sülfür, metil merkaptan, hidrojen sülfür ve benzeri emisyonları) içerecektir. Petrol, kömür ve S içeriği bilinen diğer yakıtlardan ısı enerjisi üretimi sırasında açığa çıkan S emisyon değerleri için, ölçüm yerine hesaplama yapılması da kabul edilecektir.

Atıksu deşarjları için örnekler, tesisin atıksu arıtma tesisinin son çıkış noktasından alınacak ve analizler herhangi bir filtrasyon ya da çöktürme işlemi uygulanmamış örneklerde gerçekleştirilecektir. Tesise ait atıksuyun bir kentsel atıksu arıtma tesisine veya harici bir atıksu arıtma tesisine verildiği durumlarda, tesis çıkışı atıksu kanalından alınan örnekler, herhangi bir filtrasyon ya da çöktürme işlemi uygulanmadan analiz edilecek ve elde edilen sonuçlar kentsel atıksu arıtma tesisine veya harici bir atıksu arıtma tesisinin o parametreye ait yıllık ortalama arıtma verimi ile çarpılacaktır. Kentsel atıksu arıtma tesisi veya harici atıksu arıtma tesisinin yıllık ortalama arıtma verimi verisi, söz konusu atıksu arıtma tesisi işletmecisinden temin edilecektir. Söz konusu veriler, başvurudan önceki son altı ayı yansıtabilecek şekilde ve Çevre Etiketli başvurusu yapılan ürünlerin üretim zamanını da ispatlayacak şekilde sağlanacaktır. İlk Çevre Etiketli başvurusunda, son 2 aylık toplam P ölçümü yeterli olacaktır.

Yeni ya da yeniden inşa edilen bir üretim tesisi söz konusu olduğunda, tesisin emisyon değerleri kararlı hale geldikten sonra, 45 ardışık gün boyunca haftada bir yapılacak emisyon ölçüm değerleri temel alınacaktır.

Kriter 2.5. Üretimden Kaynaklanan CO₂ Emisyonları

Kağıt üretiminde kullanılan yenilenemeyen enerji kaynaklarından kaynaklanan CO₂ emisyonları, elektrik üretiminden kaynaklanan emisyonlar da dahil olmak üzere (tesis içinde veya dışında), üretilen kağıt hamurunun tonu başına 450 kg'ı aşmamalıdır.

Yakıtlardan kaynaklanan CO₂ emisyonunun hesaplanmasında, Tablo 2’de verilen Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Nisan 2022’de yayımlanan Türkiye Sera Gazı Emisyon Envanteri’nde yer alan 2020 yılına ait yakıtların CO₂ emisyon faktörleri kullanılacaktır.

Üretimde kullanılan şebeke elektriğinden kaynaklanan CO₂ emisyonunun hesaplanmasında, T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 9 Ağustos 2022 tarihinde yayımlanan “Türkiye Elektrik Üretimi ve Elektrik Tüketim Noktası Emisyon Faktörleri Bilgi Formu”nda yer alan elektrik emisyon faktörleri uygulanacaktır (Tablo 2).

Tablo 2. Farklı Enerji Kaynaklarından Kaynaklanan CO₂ Emisyonları için Emisyon Faktörleri

Yakıt	Fosil Yakıt Kaynaklı CO ₂ Emisyonları	Birim
Taş Kömürü	91,8	t CO ₂ fosil / TJ
Linyit	104,8	t CO ₂ fosil / TJ
Asfaltit	96,1	t CO ₂ fosil / TJ
Kok	110,7	t CO ₂ fosil / TJ
Kömür Katranı	80,7	t CO ₂ fosil / TJ
Ham Petrol	73,7	t CO ₂ fosil / TJ
Petrokok	97,4	t CO ₂ fosil / TJ
Fuel oil	77	t CO ₂ fosil / TJ
Motorin	72,3	t CO ₂ fosil / TJ
Benzin	69,3	t CO ₂ fosil / TJ
LPG	63,1	t CO ₂ fosil / TJ
Rafineri Gazı	57,6	t CO ₂ fosil / TJ
Uçak Yakıtı	71,5	t CO ₂ fosil / TJ
Gaz Yağı	71,9	t CO ₂ fosil / TJ
Nafta	72,7	t CO ₂ fosil / TJ
Ara ürünler	73,3	t CO ₂ fosil / TJ
Baz yağı	73,3	t CO ₂ fosil / TJ
Beyaz ispirto	73,3	t CO ₂ fosil / TJ
Bitüm	80,7	t CO ₂ fosil / TJ
Diğer petrol ürünleri	73,3	t CO ₂ fosil / TJ
Doğal gaz	53,7	t CO ₂ fosil / TJ
Odun	111,8	t CO ₂ fosil / TJ
Hayvansal ve Bitkisel Atık	100,1	t CO ₂ fosil / TJ
Biyoyakıt	70,8	t CO ₂ fosil / TJ
İletim Hattından Bağlı Tüketim Noktası Emisyon Faktörü	0,444	t CO ₂ / MWh
Dağıtım Hattından Bağlı Tüketim Noktası Emisyon Faktörü	0,481	t CO ₂ / MWh

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, ilgili destekleyici belgelerle birlikte bu kritere uygunluğu gösteren ayrıntılı hesaplamaları sağlayacaktır.

Başvuru sahibi CO₂ emisyonları hakkında veri sağlayacaktır. Bu, elektrik üretiminden kaynaklanan emisyonlar da dahil olmak üzere (tesis içi veya tesis dışı) kağıt hamuru üretimi

sırasında kullanılan, tüm yenilenemeyen yakıtları içerecektir.

CO₂ emisyonu hesaplamaları, 12 aylık üretim süreci için yapılacaktır. Yeni veya yeniden inşa edilmiş bir üretim tesisi olması durumunda, hesaplamalarda, tesisin en az 45 ardışık gün boyunca haftada bir yapılacak emisyon ölçüm değerleri temel alınacaktır.

Şebekeden sağlanan elektrik için, başvuru sahibi, elektrik tedarikçileri (taahhütlü tedarikçiler) için ortalama CO₂ emisyonu değerini belirleyen belgeleri sunmadıkça, Tablo 2’de verilen değer kullanılacaktır. Tedarikçilerden temin edilen, CO₂ emisyon değerini belirleyen belgelerin uygun bulunması durumunda başvuru sahibi, bu değeri kullanabilir. Uygunluk kanıtı olarak sunulan belgeler, ortalama CO₂ emisyon değerini gösteren teknik özellikleri (yani bir sözleşmenin kopyasını) içerecektir.

Başvuru sahibinin 6446 sayılı Kanun ve 5346 sayılı Kanunun ilgili hükümleri ve ilgili mevzuatı kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi kullandığını belgelemesi durumunda, yenilenebilir elektrik tüketim değeri hesaplamadan çıkartabilir. Bunun dışında tüm şebeke elektriği için verilen değer kullanılacaktır.

Satın alınan ve üretim süreçlerinde kullanılan yenilenebilir kaynaklardan elde edilen enerji için CO₂ emisyonu hesaplanırken, “sıfır CO₂ emisyonu” kabul edilecektir. Başvuru sahibi, bu tür enerjinin tesiste fiilen kullanıldığına veya dışarıdan satın alındığına dair uygun belgeleri sağlayacaktır. Başvuru sahibi, alternatif olarak yakıt kaynaklı emisyonlar için, 17.05.2014 tarihli 29003 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik” hükümleri gereğince hazırladıkları sera gazı emisyon raporlarını da sunabilecektir.

KRİTER 3. Yapay Selüloz Lifleri (Viskon, Modal, Liyosel, Kupro, Triasetat dahil)

Kriter 3.1. Kaynağı

(a) Tüm selüloz lifleri, FSC, PEFC veya eşdeğeri gibi bağımsız bir üçüncü taraf sertifikasyon programı tarafından verilen geçerli gözetim zinciri sertifikaları kapsamında olmalıdır.

Selüloz liflerinin en az %25’i FSC, PEFC veya eşdeğeri gibi bağımsız bir üçüncü taraf sertifikasyon programı tarafından verilen geçerli Sürdürülebilir Ormanlık Yönetimi sertifikaları kapsamında olmalıdır.

Selüloz liflerinin geri kalan kısmı, yasal yollarla tedarik edildiğini ve sertifikasyon programının ilgili gerekliliklerini karşıladığını garanti altına alan bir doğrulama sistemi tarafından kapsanmalıdır.

Orman ve/veya gözetim zinciri sertifikalarını veren belgelendirme kuruluşları, söz konusu sertifikasyon programı tarafından akredite edilmeli/tanınmalıdır.

(b) Pamuk linterlerinden üretilen selüloz, Kriter 4.1’i karşılamalıdır (kaynak kullanımı ve izlenebilirliği).

Değerlendirme ve Doğrulama:

- (a) Başvuru sahibi, selüloz üreticisinden/üreticilerinden, liflerin Sürdürülebilir Ormancılık Yönetimi ilkelerine göre yetiştirildiğini ve/veya yasal ve kontrollü kaynaklardan elde edildiğini gösteren geçerli, bağımsız olarak onaylanmış gözetim zinciri sertifikaları almalıdır. FSC, PEFC veya eşdeğer programlar bağımsız üçüncü taraf sertifikasyonu olarak kabul edilecektir.
- (b) Başvuru sahibi, pamuk için Kriter 4.1'e (Kaynak Kullanımı ve İzlenebilirliği) göre uygunluk kanıtlarını sağlayacaktır.

Kriter 3.2. Ağartma

Lif üretiminde kullanılan kağıt hamuru klor gazı kullanılarak ağartılmamış olmalıdır. Kağıt hamuru üretiminden kaynaklanan toplam AOX ve organik bağlı klor (OCI) miktarı, aşağıdakilerden herhangi birini aşmamalıdır:

- Kağıt hamuru üretiminden kaynaklanan atıksuda ölçüldüyse, 0,170 kg AOX/Adt veya
- Bitmiş (apreli) lifte ölçüldüyse, 150 ppm OCI.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, kağıt hamuru üreticisinden klor gazı kullanılmadığına dair bir beyan ile birlikte, uygun analiz yöntemi kullanılarak AOX veya OCI sınır değerlerine uygunluğun gösterildiği bir test raporu sağlayacaktır:

- AOX için, TS EN ISO 9562 veya eşdeğeri kanıtlanmış testler
- OCI için, TS ISO 11480.

AOX için ölçüm sıklığı, kâğıt hamuru için Kriter 2.2'ye uygun olarak belirlenmelidir.

Kriter 3.3. Optik Parlaticılar ve Renklendirici Maddeler

Floresan beyazlatıcı maddeler de dahil olmak üzere optik parlaticılar ve renklendirici maddeler liflere eklenmemelidir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, tedarikçiden gerekliliklerin yerine getirildiğine dair bir beyan sunacaktır.

Kriter 3.4. Liflerin Üretimi

- (a) Lif üretiminde kullanılan selülozun en az %50'si, atık proses çözeltilerinden aşağıdaki yöntemlerden birisini uygulayarak geri kazanım yapan tesislerden satın alınmış olmalıdır:
- Tesis içinde elektrik ve buhar üretimi,
 - Kimyasal yan ürünlerin üretimi.
- (b) Viskon ve modal liflerin üretim sürecinde, havaya salınan kükürt emisyon değerleri aşağıdaki sınır değerleri aşmamalıdır:

Tablo 3. Viskon ve Modal Lif Üretimi için Kükürt Emisyon Sınır Değerleri

Lif Türü	Havaya kükürt emisyonları sınır değeri (g S /kg lif)
Tel Lif	30
Kesintisiz Lif - Kesikli Yıkama	40

- Entegre Yıkama	170
Not: Sınır değerler yıllık ortalama olarak ifade edilmiştir.	

Değerlendirme ve Doğrulama:

- (a) Başvuru sahibi, lif üreticilerinin, lif üretiminde kullandıkları selülozun tedarikçilerinin bir listesini ve hangi tedarikçiden hangi oranda selüloz tedarik ettiklerinin oranını sunmalarını sağlayacaktır. Tedarikçilerin kriterde belirtilen oranının, tesislerinde uygun enerji üreten ekipmana veya yan ürün geri kazanım ve üretim sistemlerine sahip olduğuna dair destekleyici belgeler ve kanıtlar sağlanacaktır.
- (b) Başvuru sahibi, bu kriterle uygunluğu gösteren ayrıntılı dokümantasyon ve test raporları ile birlikte bir uygunluk beyanı sunacaktır.

KRİTER 4. Pamuk ve Diğer Doğal Selülozik Tohum Lifleri

Kriter 4.1. Kaynak Kullanımı ve İzlenebilirliği

- (a) Pamuk, 18.08.2010 tarihli ve 27676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik⁵”, ABD Ulusal Organik Programı’nda (NOP) veya (EC) 834/2007 No’lu AB Organik Yönetmeliği’ne uygun olarak yetiştirilecektir. Organik pamuk içeriği; organik olarak yetiştirilen pamuğu veya organik pamuğa geçiş sürecinde olan pamuğu kapsar.
- (b) Kriter 4.1(a)'ya göre yetiştirilen ve kişisel hijyen ürünü üretiminde kullanılan pamuk, üretim standardının doğrulandığı noktadan itibaren izlenebilir olmalıdır.

Değerlendirme ve Doğrulama:

- (a) Organik pamuk içeriğinin, Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik’te veya (EC) 834/2007 No’lu AB Organik Yönetmeliğinde veya ABD Ulusal Organik Programı’nda (NOP) veya diğer ticari ortaklar tarafından düzenlenen eşdeğer yasal zorunluluklarda belirtilen üretim ve denetim gerekliliklerine uygun olarak üretildiği bağımsız bir kontrol kuruluşu tarafından onaylanmalıdır. Bu doğrulama, pamuk temin edilen her menşe ülke için yıllık olarak ayrı ayrı sağlanacaktır.
- (b) Başvuru sahibi, üretimde kullanmak amacıyla satın alınan pamuğun yıllık hacmi için ve her bir üretim hattına göre yıllık bazda pamuk içeriği gerekliliklerine uygunluğu gösterecektir. Çiftçilerden veya üretici gruplarından yıllık bazda satın alınan pamuk miktarını ve sertifikalı balyaların toplam ağırlığını belgeleyen işlem kayıtları veya faturalar sağlanacaktır.

Kriter 4.2. Ağartma

Pamuk, klor gazı kullanılarak ağartılmamalıdır.

⁵ Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik:
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=14217&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, tedarikçiden klor gazı kullanılmadığına dair bir beyan sunacaktır.

Kriter 4.3. Optik Parlaticılar ve Renklendirici Maddeler

Floresan beyazlatıcı maddeler de dahil olmak üzere optik parlaticılar ve renklendirici maddeler pamuğa eklenmemelidir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, tedarikçiden gerekliliklerin yerine getirildiğine dair bir beyan sunacaktır.

KRİTER 5. Plastik Malzemeler ve Süper Emici Polimerler

Kriter 5.1. Sentetik Polimerlerin ve Plastik Malzemelerin Üretimi

Üründe kullanılan sentetik polimerleri ve plastik malzemeleri üreten tüm tesisler, aşağıdaki hedeflere yönelik sistemleri uygulamaya koymuş olmalıdır:

- Su tasarrufu (Örneğin, bir tesisteki su akışının izlenmesi ve suyun kapalı döngü çevrilmesi),
- Atıkların önlenmesi, yeniden kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı ve nihai bertarafını optimize etmek için entegre atık yönetimi planı uygulanması (Örneğin, farklı atık türlerinin ayrıştırılması),
- Enerji verimliliği ve enerji yönetiminin optimizasyonu (Örneğin, süper emici polimer üretimi sırasında üretilen buharın yeniden kullanımı).

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, tedarikçilerden kritere uygunluk beyanı temin edecektir. Beyan, tedarikçiler tarafından ilgili her bir tesis için gerekliliklerin yerine getirilmesi amacıyla benimsenen prosedürleri ayrıntılı olarak açıklayan bir raporla desteklenecektir.

Kriter 5.2. Plastik Malzemelerdeki Katkı Maddeleri

(a) Üretimde kullanılan her plastik malzeme ve sentetik polimerin kurşun, kadmiyum, krom (VI) ve bileşikleri içeriği, kurşun için 0,2 mg/kg, kadmiyum için 0,1 mg/kg ve krom (VI) için 1 mg/kg'ından daha düşük olmalıdır.

(b) Plastiklerde ağırlıkça %0,10'un üzerinde konsantrasyonda kullanılan katkı maddeleri, 11.12.2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik⁶" Ek-1'da yer alan sınıflandırma çerçevesinde, aşağıda belirtilen zararlılık sınıflarından herhangi biri ile sınıflandırılmış olmamalıdır:

- Kanserojen, mutajenik veya üreme sistemi için toksik, Kategori 1a, 1b ve 2 (H340, H350, H350i, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df),
- Akut toksik, Kategori 1 ve 2 (H300, H310, H330, H304),

⁶ Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=19108&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

- Belirli hedef organlar için toksik, Kategori 1 (H370, H372),
- Sucul ortam için tehlikeli, Kategori 1 ve 2 (H400, H410, H411).

Değerlendirme ve Doğrulama: (a), (b) Başvuru sahibi, tedarikçilerden gerekliliklere uygunluk beyanı sağlayacaktır. Kullanılan katkı maddelerinin konsantrasyonlarını ve ilgili H ifadeleri/R ibarelerini içeren liste sağlanacak ve bu liste güvenlik bilgi formu (GBF) ile desteklenecektir.

Sunulan belgelerin takibi ve izlenmesini kolaylaştırmak amacıyla, tedarikçilerden rastgele bir örnek incelenebilecektir. Tedarikçi, üretim tesislerine, depolara ve benzeri tesislere erişim sağlayacaktır. Gizlilik, sunulan ve paylaşılan her türlü belge ve bilgi için geçerlidir.

Kriter 5.3. Süper Emici Polimerler (SAP)

- (a) Akrilamid (CAS numarası: 79-06-1) ürüne ilave edilmemelidir.
- (b) Üründe kullanılan süper emici polimerler, Kriter 7'de (Hariç Tutulan veya Kısıtlanmış Madde veya Karışımlar) belirtilen H-ifadeleriyle sınıflandırılan artık monomerlerden, maksimum 1 000 ppm içerebilir. Sodyum poliakrilat için, bu kriter, reaksiyona girmemiş akrilik asit ve çapraz bağlayıcıların toplamı içindir.
- (c) Üründe kullanılan süper emici polimerler, en fazla %10 (ağırlık/ağırlık) suda çözünür ekstrakt içerebilir. Ayrıca, Kriter 7'ye (Hariç Tutulan veya Kısıtlanmış Madde veya Karışımlar) uygun olmalıdır. ISO 17190'a göre, sodyum poliakrilat için suda çözünür ekstraktlar, süper emici polimerden daha düşük moleküler ağırlığa sahip akrilik asit monomer ve oligomerlerini temsil eder.

Değerlendirme ve Doğrulama:

- (a) Başvuru sahibi maddenin kullanılmadığına dair bir beyan sağlayacaktır.
- (b) Başvuru sahibi, tedarikçiden temin edeceği, üründe kullanılan süper emici polimer(ler)in bileşimini belgeleyen bir beyan sunacaktır. Beyan; ürünün tam adı, CAS numarası ve içerdiği gereksinime uygun olarak sınıflandırılan artık monomerleri ve bunların miktarını belirten malzeme GBF'ler ile yapılacaktır. ISO 17190, WSP 210 veya eşdeğeri kanıtlanmış test yöntemleri kabul edilecektir. Analizler için kullanılan yöntemler açıklanacak ve analizi yapan laboratuvarların isimleri belirtilecektir.
- (c) Başvuru sahibi, tedarikçiden temin edeceği, süper emici polimer(ler)deki suda çözünen ekstraktların miktarını belirten bir beyan sunacaktır. ISO 17190, WSP 210 veya eşdeğeri kanıtlanmış test yöntemleri kabul edilecektir. Analizler için kullanılan yöntemler açıklanacak ve analizleri yapan laboratuvarların isimleri belirtilecektir.

KRİTER 6. Diğer Malzemeler ve Bileşenler

Kriter 6.1. Yapıştırıcı Malzemeler

Yapıştırıcı malzemeler aşağıdaki maddelerden herhangi birini içermemelidir:

- Kolofon reçineleri (CAS numaraları 8050-09-7, 8052-10-6, 73138-82-6)
- Diizobütil ftalat (DIBP, CAS numarası 84-69-5)
- Diizononil ftalat (DINP, CAS numarası 28553-12-0)

- Formaldehit (CAS numarası 50-00-0)

Bu maddeler malzemeye veya nihai ürüne eklenmemişse ve yapıştırıcı malzemelerde konsantrasyonları 100 ppm'in (ağırlıkça % 0,010) altındaysa, bu gereklilik uygulanmayacaktır.

Yapıştırıcı üretimi sırasında oluşan ve polimer dispersiyonunda ölçülen formaldehit içeriği, 250 ppm'i geçmemelidir. Bu ölçüm, hazırlanan polimer dispersiyonunda yapılmalıdır. Sertleşmiş yapıştırıcının (tutkal) serbest formaldehit içeriği, 10 ppm'i geçmemelidir. Hotmelt (sıcakta eriyen) yapıştırıcılar bu gereklilikten muaf tutulacaktır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, tedarikçiden gerekliliklerin yerine getirildiğine dair bir beyan sağlayacaktır. Malzeme GBF'leri kanıt olarak kullanılabilir. Hotmelt yapıştırıcılar hariç olmak üzere, formaldehit için test sonuçları sağlanacaktır.

Kriter 6.2. Mürekkepler ve Boyalar

Ürün ve ürünün herhangi bir parçası boyanmamalıdır. Bu gerekliliğe ilişkin istisnalar şunlardır:

- Tampon ipleri, ambalaj malzemeleri ve bantlar,
- Polimerlerde ve viskonda bulunan titanyum dioksit,
- Belirli bir amaca yönelik kullanılan ve cilde doğrudan temas etmeyen boyalı bileşenler (Örneğin, ıslaklık düzeyini gösteren bileşenler)

Kullanılan mürekkep ve boyalar, Kriter 7'ye (Hariç Tutulan veya Kısıtlanmış Madde veya Karışımlar) uygun olmalıdır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, gerekliliklerin yerine getirildiğine dair bir beyan sunacak ve tedarikçilerin de sunmasını sağlayacaktır. Boyaların kullanılması durumunda, boyaların varlığı, sağladıkları özel işlev belirtilerek gerekçelendirilmelidir.

Kriter 6.3. Kokular

- Çocuklara yönelik olarak tasarlanan ve pazarlanan ürünler, tamponlar ve emzirme pedleri kokusuz olacaktır.
- Koku maddesi olarak ürüne eklenen herhangi bir madde veya karışım, Uluslararası Koku Birliği'nin (IFRA) uygulama kuralları doğrultusunda üretilmeli ve kullanılmalıdır. Bu kurallar IFRA'nın internet sitesinde bulunabilir: <http://www.ifraorg.org>. IFRA Standartlarının yasaklama, kısıtlı kullanım ve malzemeler için belirlenmiş saflık kriterlerine ilişkin tavsiyelerine üretici tarafından uyulmalıdır.
- Kullanılan herhangi bir koku, nihai ürünündeki konsantrasyondan bağımsız olarak, Kriter 7'ye (Hariç Tutulan veya Kısıtlanmış Madde veya Karışımlar) uygun olmalıdır.
- Tüketici Güvenliği Bilimsel Komitesi (SCCS) tarafından özel önem arz eden temas alerjenleri olarak tanımlanan kokular ve 23.05.2005 tarihli ve 25823 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Kozmetik Yönetmeliği"⁷ Ek III kapsamında bulunan kokular kullanılmamalıdır. Ayrıca nitromusk ve polisiklikmisk kullanımına izin verilmemektedir.

⁷ Kozmetik Yönetmeliği:

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=8157&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

- (e) Kokuların kullanımı, ürün ambalajı üzerinde belirtilmelidir. Ayrıca, Tüketici Güvenliği Bilimsel Komitesi (SCCS) tarafından özel önem arz eden temas alerjenleri olarak tanımlanan ve Kriter 6.3 (c) ve (d) ile kısıtlanmayan kokular ve/veya koku karışımlarının bileşenleri ayrıca belirtilmelidir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, (a)'dan (e)'ye kadar olan maddelerde belirtilen tüm gereklilikler için, uygunsa koku üreticisinin beyanı ile desteklenen bir uygunluk beyanı sunacaktır. Koku kullanıldığında, kullanılan kokuların listesi ve ilgili bilginin ambalaja eklendiğine dair görsel kanıt da sağlanacaktır.

Kriter 6.4. Losyonlar

- (a) Losyonlar; hijyenik pedlerde, tamponlarda ve emzirme pedlerinde kullanılmamalıdır. Losyonların diğer ürünlerde kullanımı, ambalaj üzerinde belirtilmelidir.
- (b) Hijyenik pedler, tamponlar ve emzirme pedleri dışındaki ürünlerde kullanılan losyonlar, nihai ürünlerdeki konsantrasyonlarına bakılmaksızın kokularla ilgili Kriter 6.3'e ve Kriter 7'ye (Hariç Tutulan veya Kısıtlanmış Madde veya Karışımlar) uygun olmalıdır.
- (c) Şu maddeler kullanılmayacaktır: triklosan, parabenler, formaldehit ve formaldehit salan (salıcı) kimyasallar.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, uygun olması halinde, losyon üreticisinin beyanı ile desteklediği bir uygunluk beyanı sunacaktır. Losyonlar kullanıldığında, bilgilerin ambalaja eklendiğine dair görsel kanıt da sağlanmalıdır.

Kriter 6.5. Silikon

- (a) Ürün bileşenlerinin silikon ile işlendiği durumlarda; üretici, çalışanların çözücülerden korunmasını sağlıyor olmalıdır.
- (b) Bileşenlerin silikonla işlenmesinde, kullanılan kimyasal ürünlerde oktametil siklotetrasiloksan D4 (CAS 556-67-2) ve dekametil siklopentasiloksan D5 (CAS 541-02-6) bulunmamalıdır. Bu gereklilik, D4 ve D5'in malzemeye veya nihai ürüne eklenmediği ve D4 ve D5'in silikonda 100 ppm'in (ağırlıkça %0,01) altındaki konsantrasyonlarda bulunduğu durumlarda geçerli değildir.

Değerlendirme ve Doğrulama:

- (a) Başvuru sahibi, silikonun işlenmesi için kullanılan yöntem hakkında bilgi ve çalışanların korunduğunu kanıtlayan belgeler sunacaktır.
- (b) Başvuru sahibi, tedarikçiden bu gerekliliğin yerine getirildiğine dair temin ettiği beyanı sunacaktır.

Kriter 6.6. Nanogümüş Parçacıklar

Nanogümüş parçacıklar, ürüne veya ürünün herhangi bir homojen parçasına veya malzemesine eklenmemelidir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, bu gerekliliğin yerine getirildiğine dair bir beyan sunacak ve tedarikçilerin de bu kriterin sağlandığına dair bir beyan sunmasını sağlayacaktır.

KRİTER 7. Hariç Tutulan veya Kısıtlanmış Madde veya Karışımlar

Kriter 7.1. Tehlikeli Maddeler ve Karışımlar

Ürün veya ürünün herhangi bir maddesi 11.12.2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik” Ek-1 kapsamında yer alan ve Tablo 4’de belirtilen zararlılık sınıflarından herhangi biri ile sınıflandırılan maddeler veya karışımlar içeriyorsa Çevre Etiketini verilemez.

Kabul edilen en son sınıflandırma kuralları, listelenen tehlike sınıflandırmaları ve risk ifadelerine göre öncelikli olacaktır. Bu nedenle, başvuru sahipleri her türlü sınıflandırmanın en son sınıflandırma kurallarına dayandığından emin olmalıdır.

Tablo 4'teki zararlılık sınıfları genel olarak maddelere atıfta bulunmaktadır. Ancak, maddeler hakkında bilgi elde edilemiyorsa, karışımlar için sınıflandırma kuralları uygulanır.

İşleme yoluyla özellikleri değiştirilen ve böylece biyolojik olarak kullanılamayacak hale gelen veya daha önce tanımlanan tehlikeyi ortadan kaldıracak şekilde kimyasal modifikasyona uğrayan madde veya karışımlar Kriter 7.1'den muaftır. Bu, örneğin, plastikler içinde kovalent bağlı hale gelen modifiye edilmiş polimerler ve monomerler veya katkı maddelerini içerir.

Tablo 4'te listelenen zararlılık sınıflarına sahip olabilecek veya sahip olan, tehlike sınıfları veya kategorilerinde sınıflandırma kriterlerini karşılayan maddeler veya karışımlar için 11.12.2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik” kapsamında belirlenen konsantrasyon sınırları geçerlidir. Belirli konsantrasyon limitlerinin bulunduğu durumlarda, bu limitler genel limitlerin üzerinde olacaktır.

Tablo 4. Zararlılık Sınıfları

Zararlılık Sınıfları
H300 Yutulması halinde öldürücüdür.
H301 Yutulması halinde toksiktir.
H304 Solunum yoluna nüfuzu ve yutulması halinde öldürücüdür.
H310 Cilt ile teması halinde öldürücüdür.
H311 Cilt ile teması halinde toksiktir.
H330 Solunması halinde öldürücüdür.
H331 Solunması halinde toksiktir.
H340 Genetik hasara yol açabilir.
H341 Genetik hasara yol açma şüphesi vardır.
H350 Kansere yol açabilir.
H350i Solunma ile kansere yol açabilir.
H351 Kansere yol açma şüphesi vardır.
H360F Üremeye zarar verebilir.
H360D Doğmamış çocukta hasara yol açabilir.
H360FD Üremeye zarar verebilir. Doğmamış çocukta hasara yol açabilir.
H360Fd Üremeye zarar verebilir. Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi vardır.
H360Df Doğmamış çocukta hasara yol açabilir. Üremeye zarar verme şüphesi vardır.
H361f Üremeye zarar verme şüphesi vardır.
H361d Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi vardır.

H361fd Üremeye zarar verme şüphesi vardır. Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi vardır.
H362 Emzirilen çocuğa zarar verebilir.
H370 Organlarda hasara yol açar.
H371 Organlarda hasara yol açabilir.
H372 Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açar.
H373 Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açabilir.
H400 Sucul ortamda çok toksiktir.
H410 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki
H411 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki
H412 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki
H413 Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki yapabilir.
H420 Ozon tabakasını tahrip ederek halk sağlığına ve çevreye zarar verir.
EUH029 Su ile temasında toksik gaz çıkarır.
EUH031 Asitlerle temasında toksik gaz çıkarır.
EUH032 Asitlerle temasında çok toksik gaz çıkarır.
EUH070 Gözle teması halinde toksiktir.
H317 (Alt Kategori 1A): Alerjik cilt reaksiyonlarına yol açar (tetikleyici konsantrasyon \geq %0,1 g/g).
H317 (Alt Kategori 1B): Alerjik cilt reaksiyonlarına yol açar (tetikleyici konsantrasyon \geq %0,1 g/g).
H334 Solunması halinde nefes alma zorlukları, astım nöbetleri veya alerjiye yol açabilir.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, ürünün içerdiği tüm maddeleri ve homojen parçaları içeren malzeme listesini sunacaktır.

Başvuru sahibi, bu kriterde bildirilen zararlılık sınıfları kapsamındaki madde ve karışımların varlığını tarayacaktır. Başvuru sahibi, ürünün, herhangi bir maddesinin veya herhangi bir homojen parçasının bu kriterlere uygunluğuna dair bir beyan sunacaktır.

Başvuru sahipleri uygun doğrulama yöntemlerini seçmelidir. Başlıca doğrulama yöntemleri aşağıda belirtilmiştir:

- Homojen parçalar ve bunlarla ilişkili işlemler veya safsızlıklar (örneğin süper emici polimer tabaka): Daha düşük bir genel veya özel konsantrasyon sınır değeri uygulanmadığı sürece, üründe bulunan malzemeler ve nihai parçada yer alan malzemelerin formülasyonunda ve işlenmesinde %0,10 g/g sınır değerinin üzerinde kullanılan maddeler ve karışımlar için GBF'ler sağlanmalıdır.
- Ürüne veya ürünün bileşenlerine belirli bir işlev kazandırmak için kullanılan kimyasal maddeler (örn. tutkallar ve yapıştırıcılar, boyalar): Nihai ürünün birleştirilmesinde kullanılan maddeler ve karışımlar veya ürünün bileşenlerine uygulanan ve ürünün bileşenlerinde bulunan maddeler ve karışımlar için GBF'ler sağlanmalıdır.

Bu beyan, 23.06.2017 tarih ve 30105 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik⁸" Ek-7'de listelenen gereklilikleri sağlayan bilgilerle belirlenebildiği ölçüde, Tablo 4'te atıfta bulunulan zararlılık sınıflarından herhangi biriyle ilişkili maddelerin, karışımların veya malzemelerin sınıflandırılmadığına dair tedarikçiler tarafından imzalanmış uygunluk beyanları gibi ilgili belgeleri içerecektir.

⁸Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik:
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=23694&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

Sağlanan bilgiler, nihai üründe kullanılan maddelerin veya karışımların formları veya fiziksel durumları ile ilgili olmalıdır.

Başvuru sahibi, her bir maddeye dair sınıflandırma veya sınıflandırma dışı beyanını desteklemek için, aşağıdaki teknik bilgiyi sunacaktır:

- (i) 23.06.2017 tarih ve 30105 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik” kapsamında kayda tabi olmayan veya 11.12.2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik” kapsamında henüz uyumlaştırılmış bir sınıflandırması bulunmayan maddeler için: 23.06.2017 tarih ve 30105 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik”in Ek 7’sinde listelenen gereklilikleri karşılayan bilgi;
- (ii) 23.06.2017 tarih ve 30105 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik” kapsamında kayda tabi olup 11.12.2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik” kapsamında sınıflandırmasına dair gereklilikleri karşılamayan maddeler için: maddenin 23.06.2017 tarih ve 30105 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik” kayıt dosyasına dayanan ve sınıflandırılmadığına dair durumunu doğrulayan bilgi;
- (iii) Uyumlaştırılmış sınıflandırmaya sahip olan veya kendi sınıflandırılan maddeler için: Uygun olduğu yerde GBF’leri, bunlar uygun olmadığı veya maddenin kendi sınıflandırması olduğu taktirde, 23.06.2017 tarih ve 30105 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik” Ek-2’deki maddenin zararlılık sınıflandırması ile ilgili bilgi;
- (iv) Karışım olması halinde: uygun olduğu yerde GBF’leri, bunlar uygun olmadığı taktirde, 11.12.2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik” kapsamındaki kurallara göre karışım sınıflandırmasının hesaplamaları ve 23.06.2017 tarih ve 30105 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik” Ek-2’deki karışımın zararlılık sınıflandırmasına ilişkin bilgi.

GBF’ler 23.06.2017 tarih ve 30105 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik” Ek-2’de belirtilen kılavuza uygun olarak hazırlanmalıdır. Tamamlanmamış GBF’lerin kimyasal tedarikçilerinin beyanları ile tamamlanması gereklidir.

Maddelerin kendine has özelliklerine ilişkin bilgiler, testler dışındaki yollarla elde edilebilir. Örneğin, 23.06.2017 tarih ve 30105 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik” Ek-11 uyarınca, nitel veya nicel yapı-aktivite ilişkisi modellerinden, in vitro yöntemlerden, gruplama ve çapraz okuma

yaklaşımından yararlanılabilir. Tedarik zinciri boyunca ilgili verilerin paylaşılması kuvvetle desteklenmektedir.

Kriter 7.2. Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik'in 49. Maddesi'nde Tanımlanan Maddeler

Çok yüksek önem arz eden maddeler olarak tanımlanan ve 23.06.2017 tarih ve 30105 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kıyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik" in 49. Maddesinde tanımlanan karışımlarda, üründe veya ürünün herhangi bir homojen parçasında ağırlıkça %0,10'dan fazla konsantrasyonlarda bulunan maddeler için hiçbir istisna uygulanmayacaktır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru tarihinde çok yüksek önem arz eden maddelerin en son listesine atıfta bulunulacaktır. Başvuru sahibi, malzeme tedarikçileri tarafından imzalanmış uygunluk beyanları ve maddeler veya karışımlar için Kıyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik Ek-2'de belirtilen kılavuza uygun olarak hazırlanan GBF'lerin kopyaları ve ilgili belgelerle birlikte Kriter 7.2'ye uygunluk beyanı sunacaktır. Konsantrasyon sınırları, GBF'lerde belirtilecektir.

KRİTER 8. Üretimde Malzeme Verimliliği

Ürünlerin üretimi ve paketlenmesi sırasında ortaya çıkan atık miktarı, yeniden kullanılan veya kullanılabilir malzemelere ve/veya enerjiye dönüştürülen kısım düşüldükten sonra (02.04.2015 tarih ve 29314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliği uyarınca yürütülen geri kazanım/bertaraf işlemleri ile yeniden kullanılan veya kullanılabilir malzemelere ve/veya enerjiye dönüştürülen kısım dahil):

- Tamponlar için nihai ürünlerin ağırlıkça %10'unu aşmamalıdır.
- Diğer tüm ürünler için nihai ürünlerin ağırlıkça %5'ini aşmamalıdır.

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, üretim sürecinde tekrar kullanılmayan veya malzeme ve/veya enerjiye dönüştürülmeyen atık miktarına ilişkin kanıt sunacaktır.

Hesaplamalar TS EN ISO 14025 veya eşdeğeri kanıtlanmış testlere uygun olarak gösterilecek ve başvuru sahibi aşağıdaki parametrelerin tamamını sunacaktır:

- Ürün ve ambalaj ağırlığı,
- Üretim sırasında ortaya çıkan tüm atık akışları,
- Geri kazanılan ve bertaraf edilen atıkların oranı ve uygulanan ilgili atık işleme prosesi (örneğin geri dönüşüm, yakma).

Net atık, üretilen atık miktarı ile geri kazanılan atık miktarı arasındaki fark olarak hesaplanacaktır.

KRİTER 9. Ürünün Bertarafına İlişkin Yönlendirme

Üreticiler, ürün ambalajı üzerinde;

- Ürünün tuvalete atılmaması gerektiği,
- Ürünün doğru şekilde nasıl bertaraf edileceği.

Konularında ifadelerle yer vermeli veya görsel sembollerle belirtmelidir:

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi ambalajın bir örneğini sunacaktır.

KRİTER 10. Ürünün Kullanıma Uygunluğu ve Kalitesi

Ürünün verimliliği/kalitesi tatmin edici ve en azından halihazırda piyasada bulunan ürünlere eşdeğer olmalıdır. Kullanıma uygunluk, Tablo 5'te verilen özellikler ve parametreler açısından test edilecektir. Üretici tarafından ürün için belirtilen performans eşiklerinin sağlandığı, test sonuçları ile gösterilecektir.

Tablo 5. Test Edilecek Ürünün Kullanıma Uygunluğunu Tanımlayan Özellikler ve Parametreler

Özellikler		Gerekli Test Uygulamaları (Performans Eşiği)			
		Bebek Bezleri	Hijyenik Pedler	Tamponlar	Emzirme Pedleri
Teknik Testler	T1. Emicilik ve sızıntı koruması	Sızıntı öncesi emilim oranı ve emilim		Syngina yöntemi	Önerilen bir yöntem yok
	T2. Cilt kuruluğu	TEWL, Rewet Yöntemi veya Korneometrik Test		Uygulanabilir değil	Önerilen bir yöntem yok
(*) Kadın iç çamaşırını korumaya yönelik iç kısmı olmayan külot astarları (hafif külot astarları) bu gereklilikten muaftır.					

Değerlendirme ve Doğrulama: Teknik testler için test yöntemlerini, test sonuçlarını ve kullanılan verileri açıklayan bir test raporu sağlanacaktır. Testler, dahili veya harici olmasına bakılmaksızın (yani Çevre Etiketini için başvuran kuruluşa ait veya üçüncü taraf testi), kalite yönetim sistemleri olan laboratuvarlar tarafından yapılacaktır.

Testler, Çevre Etiketini için başvuru belirlenen tür ve boyutta olan her ürün için yapılmalıdır. Bununla birlikte, aynı performansa sahip olduğu kanıtlanan farklı boyutlardaki ürünler için, yalnızca bir boyutun veya temsili bir boyut kombinasyonunun (karışımının) test edilmesi yeterli olacaktır. Tekrar edilebilir sonuçlar alınmasının garanti edilebilmesi için ürünlerden numune alınması, taşınması ve depolanması sırasında özen gösterilecektir.

Testle ilgili bilgiler, gizlilik hususlarına uyularak Bakanlığın erişimine sunulacaktır. Test sonuçları anlaşılır bir şekilde açıklanacak ve veriler kullanan kişinin anlayabileceği bir dil, birim ve sembollerle sunulacaktır. Aşağıdaki unsurlar belirtilecektir: yapılan testlerin yeri ve tarihi; test edilen ürünleri seçmek için kullanılan kriterler ve bunların temsil edilebilirliği; seçilen test özellikleri ve varsa, bazılarının dahil edilmemesinin nedenleri; kullanılan test yöntemleri ve varsa sınırlamaları. Test sonuçlarının kullanımına ilişkin açıklamalar sağlanacaktır.

Teknik testler için ek gereklilikler:

- Test yöntemleri mümkün olduğunca ürün-odaklı, tekrarlanabilir ve kesin yöntemlere dayanmalıdır.

- En az beş numune test edilecektir. Ortalama sonuçlar, standart sapmanın belirtilmesiyle birlikte raporlanacaktır.

Test raporlarında test edilen ürünün ağırlığı, boyutları ve tasarım özellikleri, Kriter 1'e uygun olarak belirtilmelidir.

KRİTER 11. Çevre Etiketinde Verilen Bilgi

Ürün üzerinde Çevre Etiketini ile birlikte aşağıdaki bilgiler yer alacaktır:

Çevre Etiketini, ürün ambalajında 2*2 cm ebatlarında yer alacaktır. Etiketinin altında, 6 punto büyüklüğünde belge numarası ve “Bu üründe Çevre Etiketini kullanımı, çevresel performansından dolayı 19.10.2018 tarihli ve 30570 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre Etiketini Yönetmeliği uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’nca uygun görülmüştür.” ifadesi yer almalıdır.

Ürüne ilişkin başvuru sürecinde onaylanması durumunda, etikette aşağıdaki ifadeler de yer alabilir:

- Kaynak tüketiminden kaynaklanan etkilerin azaltılması
- Tehlikeli maddelerin kısıtlı kullanımı
- Başarılı performans ve kalite testleri

Değerlendirme ve Doğrulama: Başvuru sahibi, imzalı bir uygunluk beyanı ile birlikte, ürün etiketinin bir örneğini ya da Türkiye Çevre Etiketini'nin yerleştirildiği ambalajın tasarımını sunacaktır. Çevre Etiketini, farklı boyuttaki ürünlerin ambalajında, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından belirlenen ebatlarda yer almalıdır. Farklı ebatlarda yer alması için Bakanlığın uygun görüşü gereklidir.